

АНОТАЦІЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДЕРЖАВНА КВАЛІФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА СОРТІВ»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня «Бакалавр» за
напрямом підготовки 6.090101 «Агрономія»

Цикл професійної та практичної підготовки.

Загальна кількість годин та кредитів становить 108 годин, 3 кредити ЄКТС.

Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти – вибіркова.

Програма навчальної дисципліни «Державна кваліфікаційна експертиза сортів» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого рівня «Бакалавр» за напрямом підготовки 6.090101 «Агрономія».

Мета навчальної дисципліни: вивчення існуючих видів науково-технічної експертизи, комплексу польових і лабораторних досліджень, за результатами яких приймається кінцеве рішення щодо державної реєстрації сортів та гібридів сільськогосподарських культур та державної реєстрації прав власників сортів.

Завдання навчальної дисципліни: здобуття знань майбутнім фахівцям з методів ідентифікації сортів рослин та їх застосування при державній реєстрації сортів та набутті майнового права на сорт, як об'єкту інтелектуальної власності.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Державна кваліфікаційна експертиза сортів рослин

Тема 2. Нормативно-правові акти з питань охорони прав на сорти рослин

Тема 3. Права та обов'язки, пов'язані із сортом рослин

Тема 4. Формування сортових ресурсів рослин України

Тема 5. Ринок сортів та насіння в Україні

Тема 6. Організація державного випробування сортів і гібридів сільськогосподарських культур

Тема 7. Державна кваліфікаційна оцінка сортів зернових і круп'яних культур

Тема 8. Державна кваліфікаційна оцінка сортів зернобобових культур та гібридів кукурудзи

Тема 9. Державна кваліфікаційна оцінка сортів сільськогосподарських культур за стійкістю до несприятливих умов середовища та стійкістю до хвороб і шкідників

Тема 10. Проведення експертизи на ВОС-тест польових культур

Тема 11. Методи ідентифікації сортів рослин

У результаті засвоєння дисципліни у здобувачів вищої освіти будуть сформовані наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність працювати в команді;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні предметні компетентності:

- розуміти значення Державної науково-технічної експертизи сортів рослин у реалізації державної аграрної політики, направленої на задоволення потреб товаровиробника та споживача;
- знати завдання, мету та процедуру проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин;
- освоїти вимоги Міжнародної конвенції та Європейського союзу щодо правової охорони прав на сорти рослин;
- знати законодавчі та нормативно-правові документи, що регулюють державну науково-технічну експертизу сортів рослин;
- освоїти правила проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин та вимоги щодо її проведення;
- знати ботанічну класифікацію таксонів, морфологічні ознаки та їх прояв, елементи органографії рослинного організму, архітекtonіки насінницьких кущів, які є невід'ємною частиною морфологічного опису сортів;
- розуміти метод ідентифікації шляхом морфологічного опису, значення, процедура проведення, отримання результатів, опрацювання результатів та прийняття кінцевого рішення щодо державної реєстрації сорту та /або прав на нього;
- освоїти значення кодової формули сортів сільськогосподарських культур при державній реєстрації сорту та/або прав на нього;
- знати методики проведення експертизи з визначення критеріїв вирізняльності, однорідності та стабільності (ВОС-тест);
- освоїти методики закладання колекцій загальновідомих сортів, групування за морфологічними ознаками та використання в експертизі на вирізняльність;
- знати методики проведення визначення показників придатності сортів до поширення в Україні;
- розуміти методичні положення післяреєстраційного сортовивчення;
- знати особливості технологічних карт вирощування видів, сорти яких проходять державну кваліфікаційну експертизу.

Результати навчання:

- складати Державну науково-технічну програму експертизи сортів

рослин;

- визначати спеціалізацію закладів експертизи, які здійснюють польові дослідження з різних типів експертизи;

- застосовувати Методики з проведення експертизи на ВОС та ПСП при закладанні польових дослідів;

- групувати ідентифікаційні ознаки сортів рослин, складати схеми закладки дослідів з врахуванням загальновідомих колекцій та колекцій сортів з еталонними ознаками та робити прив'язку в польових умовах;

- проводити ідентифікацію сортів рослин шляхом морфологічного опису;

- аналізувати опрацьовані результати польових експертиз з визначення критеріїв охороноздатності (вирізняльність, однорідність та стабільність), показників придатності до поширення (урожайність, якість, стійкість до шкочинних факторів та зона вирощування сорту);

- за результатами польової експертизи приймати рішення щодо державної реєстрації сорту з подальшим занесенням до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні та їх правової охорони з подальшим занесенням до Державного реєстру прав власників сортів;

- аналізувати результати експертизи компетентного органу країни-члена УПОВ, де зареєстрований сорт-кандидат, який включений в Державну науково-технічну програму експертизи сортів рослин;

- визначати опис сорту, наданий заявником, який є невід'ємною частиною документів заявки, за необхідності приймати рішення за даними заявника.

Основними формами викладання навчального матеріалу з дисципліни «Державна кваліфікаційна експертиза сортів» є лекції, лабораторні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Вид підсумкового контролю – залік.